

5 сек

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІТИКИ**

Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

«05» 02 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**УКРАЇНСЬКА МОВА У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ:
ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ МЕДІАТЕКСТУ**

для студентів

**Спеціальність: 061 «Журналістика»
Освітня програма: 061.00.01 Журналістика
Освітнього рівня першого (бакалаврського)**

Київ – 2020

Розробник:

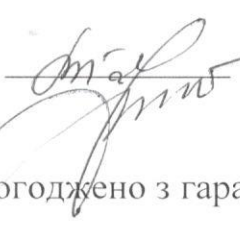
Шкуров Є. В., канд. філол. наук, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа, Інститут журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Шкуров Є. В., канд. філол. наук, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа, Інститут журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від « 20 » _____ 01 _____ 2014 р. № 6

Завідувач кафедри В.О. Гандзюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми

« _____ » _____ 20 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) М.С. Васюків

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 20 р.

Заступник директора Інституту журналістики О.А. Росінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р.,
протокол № _____

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р.,
протокол № _____

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р.,
протокол № _____

на 20__/20__ н.р. (_____), « _____ » _____ 20__ р.,
протокол № _____

ЗМІСТ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ	6
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ	29
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ	36
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	38
ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ	

50

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РПНД «Українська мова в професійному спілкуванні».
Змістовий модуль «Технологія створення медіатексту»

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	українська
Курс	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	10	-
Самостійна робота	18	52
Форма семестрового контролю	Іспит	Іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Українська мова в професійному спілкуванні: Технологія створення медіатексту» є формування у студентів теоретичних та практичних знань, пов'язаних із створенням та аналізом медіатексту, а також усесторонній мовленнєвий розвиток майбутніх журналістів.

Завдання курсу:

- актуалізувати у студентів розуміння значимості мови в дискурсі професійної діяльності журналіста та житті народу;
- покращити комунікативну компетенцію студентів;
- сприяти оволодінню студентами специфіки роботи з медіатекстом;
- ознайомити з типами медіатексту та сучасною специфікою його функціонування;
- поглибити знання студентів про стилістичне, лексичне та фразеологічне багатство української мови;
- розглянути сучасну українську літературну мову як основу стилістики журналіста;
- дослідити сучасний стан, проблеми та тенденції культури мови у ЗМІ та нових медіа;
- розглянути мовну ситуацію в українських засобах масової комунікації у соціолінгвістичному вимірі;
- розвинути творчі навички студентів зі створення медіатексту.

У результаті вивчення курсу студенти формують низку **програмних компетенцій**.

Загальні компетенції:

ЗК-1. Здатність до комплексного розв'язання проблем.

ЗК-3. Здатність до креативності.

ЗК-6. Здатність особистості сприймати, оцінювати розуміти свої та чужі емоції і вміння керувати емоціями.

ЗК-7. Здатність до формулювання суджень та ухвалення рішень.

ЗК-8. Здатність до задоволення інформаційних потреб аудиторії.

Фахові компетенції:

ФК-2. Здатність знаходитись у контексті подій; вміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіаринку.

ФК-4. Здатність оперативно збирати інформацію, мати глибокі базові знання з різних галузей та спеціалізовані знання з окремої галузі;

дотримуватись балансу думок; уміти працювати з джерелами; взаємодіяти з аудиторією.

ФК-5. Здатність до виокремлення новини (факту); володіння інструментарієм перевірки інформації; здатність до вибору інформації на основі релевантності; уміння створювати матеріал для різних медіаплатформ; уміння інтерпретувати контент.

ФК-6. Здатність подавати інформацію у відповідній журналістській формі; володіння навичками створення текстів у різних жанрах; використання сучасних інформаційних технологій тощо.

Міжпредметні зв'язки. Дисципліна «Українська мова в професійному спілкуванні: Технологія створення медіатексту» дає окремі базові навички, пов'язані з процесом підготовки студентів з фахових журналістскознавчих дисциплін – «Коректура і загальне редагування», «Літературний стиль», «Медіакультура», «Комунікаційні технології», «Пресова журналістика» тощо. При цьому дисципліна застосовує категорії соціолінгвістики, соціології, психології тощо.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу «Українська мова в професійному спілкуванні: Технологія створення медіатексту» **студент знатиме:**

- функції української мови як державної;
- суть понять «сучасна українська літературна мова», «державна мова», «текст», «медіатекст», «функціональний стиль мови»;
- основні закономірності функціонування культури мовлення в засобах масової комунікації;
- лексичний та фразеологічний вимір української мови в ЗМІ та нових медіа;
- соціолінгвістичний аспект дискурсу медіатексту;
- принципи та механізми створення сучасного медіатексту.

Студент умітиме:

- здійснювати комплексний аналіз журналістських текстів, аналізувати семантичні, стилістичні, соціолінгвістичні, лексичні та фразеологічні аспекти медіатексту;
- вживати лексичне та фразеологічне багатство української мови відповідно до жанрово-стильової специфіки сучасного журналістського та публіцистичного твору;
- фахово сприймати медіатекст, редагувати помилки у текстах ЗМІ та нових медіа;
- створювати медіатексти, користуючись набутими уміньми та навичками;

- використовувати правопис, енциклопедії, словники, довідники для удосконалення власної культури мови;

Впродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання** відповідно до опису основної програми «Журналістика»:

ПРН-1. Виявляти високу адаптивність до змін професійного середовища, мобілізувати інтелектуальні та духовні можливості для самостійного засвоєння нових знань, прогресивних технологій та інновацій, оновлювати власні професійні компетенції з урахуванням інформаційних потреб аудиторії, що домінуватимуть у перспективі.

ПРН-6. Знаходити оптимальні рішення відповідно до професійних вимог, ділових ситуацій та інтересів учасників комунікації.

ПРН-12. Створювати та оцінювати власні журналістські матеріали на основі аналізу і оцінки медійної ситуації.

ПРН-14. Прогнозувати тенденції сучасного медійного ринку.

ПРН-15. Уміти застосовувати технології роботи з аудиторією. Вміти визначати специфіку аудиторії (гетерогенні особливості) для підвищення результативності журналістських матеріалів.

ПРН-18. На основі здобутих знань уміти аналізувати різні види медійних продуктів та виступати в якості консультанта, експерта галузі.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт:						
	усього	Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль 1. Українська мова в дискурсі медіатексту							
Тема 1. Українська мова в житті суспільства	4	2	2				
Тема 2. Текст у системі медіалінгвістики	4	2	2				
Тема 3. Види медіатексту та особливості їх функціонування у сучасному медіапросторі	10	2	2				6
Тема 4. Проблеми культури мовлення в засобах масової комунікації	4	2	2				
Модульний контроль	2						
Разом	24	8	8			2	6
Змістовний модуль 2. Особливості професійного мовлення журналіста							
Тема 1. Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста	10	2	2				6
Тема 2. Соціолінгвістичний аспект медіа тексту	4	2	2				
Тема 3. Спілкування у професійній діяльності журналіста.	10	2	2				6
Модульний контроль	2					2	
Разом	26	6	6			4	12
Семестровий контроль	10						
Усього	60	14	14			4	18

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	усього	Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль 1. Українська мова в дискурсі медіатексту							
Тема 1. Українська мова в житті суспільства	28	2					26
Тема 2. Функціонування медіатексту в сучасному медіапросторі	2		2				
Модульний контроль							
Разом	30	2	2				26
Змістовний модуль 2. Особливості професійного мовлення журналіста							
Тема 1. Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста	2	2					
Тема 2. Соціолінгвістичний аспект медіатексту. Спілкування у професійній діяльності журналіста.	28		2				26
Модульний контроль							
Разом	30	2	2				26
Усього	60	4	4				52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Змістовий модуль 1. Українська мова в дискурсі медіатексту

Тема 1. Українська мова в житті суспільства

Лекційне заняття (2 години)

Мова і мовлення. Походження і функціонування мови. Фактори, що впливають на мовленнєвий акт (за О. Леонтєвим). Поняття рідної та державної мови. Сучасна українська літературна мова як основа стилістики. Стилї мовлення. Розмовний стиль. Публіцистичний стиль. Діловий стиль. Художній стиль. Науковий стиль.

Основні поняття: мова, мовлення, стиль, розмовний стиль, публіцистичний стиль, діловий стиль, художній стиль, науковий стиль.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилістика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Дайте загальну характеристику стилів мови.
- 2) Розкрийте специфіку розмовного стилю мови у ЗМІ та нових медіа.
- 3) Висвітліть роль наукового стилю мови у дискурсі ЗМІ та нових медіа.
- 4) Художній і публіцистичний стилі мови у сучасних ЗМІ та нових медіа.
- 5) Проаналізуйте стиль мовлення обраного вами журналістського твору.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 03 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

6. Арешенков Ю. Стилїстика української мови. / Ю. Арешенков. – Кривий Ріг: КрДПУ, 2007. – 46 с.
7. Бродюк Ю. М. Особливості функціонування розмовної лексики в сучасній українській періодиці [Електронний ресурс] / Ю. М. Бродюк // Теоретична і дидактична філологія. Серія : Філологія (літературознавство, мовознавство). – 2016. – Вип. 24. – С. 21-27. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tdff_2016_24_5.
8. Журавльова Л. Лінгвістичний та психологічний аспекти розмежування понять "мова" й "мовлення" [Електронний ресурс] / Л. Журавльова // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. – 2017. – № 1. – С. 37-41. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdpu_2017_1_7.
9. Михайленко В. Публіцистичний стиль як засіб впливу на реципієнта [Електронний ресурс] / В. Михайленко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. – 2010. – Вип. 23. – С. 114-116. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2010_23_24.
10. Пономарів О. Стилїстика сучасної української мови / О. Пономарів. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2000. – 246 с.

Тема 2. Текст у системі медіалінгвістики

Лекційне заняття (2 години)

Поняття «текст». Властивості тексту. Когезія та когерентність – конститутивні ознаки тексту. Інформативність, пресуппозиція, семантична зв'язність, інтеграція, цілісність, завершеність тексту. Медіатекст. Медіалінгвістика. Різновиди медіатексту. Жанри журналістики. Інтернет-журналістика. Модель комунікації текстотипу за М. Казак: канал розповсюдження, інституціональний тип тексту, типологічні характеристики,

повідомлення (текст), код (мова), адресант (автор), адресат (аудиторія), тематична домінанта. Канал поширення: друк, радіо, телебачення, інтернет. Інституційний тип тексту: журналістський, рекламний, PR-текст. Повідомлення: функціонально-жанрова класифікація текстів трьох соціальних інститутів масової комунікації. Код: вербальні, невербальні, вербально-невербальні (полікодові) типи текстів. Адресат масовий і спеціалізований.

Основні поняття: *текст, медіатекст, когерентність, когезія, інтернет-журналістика, жанр, модель комунікації.*

Рекомендовані джерела

1. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2010. – 464 с.
2. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
3. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
4. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ “Київський університет”, 2014. – 380 с.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Розкрийте конститутивні ознаки тексту.
- 2) Висвітліть феномен тексту в дискурсі ЗМІ та нових медіа.
- 3) Розкрийте лінгвістичний вимір та модель комунікації журналістського твору.
- 4) Проаналізуйте жанрово-стильові особливості та модель комунікації журналістського твору (за М. Казак).

Рекомендовані джерела

1. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2010. – 464 с.
2. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
3. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
4. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ “Київський університет”, 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

1. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / Илья Романович Гальперин. – М. : Наука, 1981. – 139 с.
2. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика. Системный подход к изучению языка СМИ. / Т. Г. Добросклонская. – М., 2008. – 264 с.

3. Казак М. Ю. Специфика современного медиатекста / М. Ю. Казак // Лингвистика речи. Медиастилистика: колл. монографія, посвященная 80-летию профессора Г. Я. Солганика. – М., 2012. – С. 320-334.
4. Красноярова О. В. Текст и медиатекст: проблема дифференциации понятий [Електронний ресурс] / О.В. Красноярова // Вопросы теории и практики журналистики. – 2015. – Т. 4. – № 1. – С. 85-100. – Режим доступа : <http://jq.bgu.ru/reader/article.aspx?id=19988>
5. Крейг Р. Интернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / Ричард Крейг. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 324 с.
6. Лотман Ю. Текст у тексті / Ю. Лотман // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М.Зубрицької]. – Львів, 1996. – С.428-441.
7. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова / [М.Я. Плющ, С.П. Бевзенко, Н.Я.Грипас та ін.]. –К.: Вища школа, 2006. – 430 с.
8. Хомски Н. Десять стратегий манипулирования с помощью СМИ [Електронний ресурс] / Н. Хомски. – Режим доступа : <http://psyfactor.org/lib/manipulation3.htm>
9. Шебеліст С. Трансформаційні процеси в системі журналістських жанрів [Електронний ресурс] / С. Шебеліст. – Режим доступа : http://journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n9/tele-and_radio_journalism-9-42.pdf
10. Яцимірська М. Медіатекст з погляду сучасної лінгвістичної парадигми / М. Яцимірська // Зб. наукових праць. – Львів: Науково-дослідний центр періодики ЛНБ ім. Василя Стефаника. – Львів, 2003. – Вип. 11. – С. 489-497.
11. Яцимірська М. Мова Web-журналістики як глобальний феномен масової комунікації / М. Яцимірська // Зб. наукових праць “Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку”. – Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Черкаси, 2007. – С. 262-266.
12. Яцимірська М. Мова ЗМІ в культурному і творчому дискурсі [Електронний ресурс] / М. Яцимірська // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. Журналістика. – 2014. – Вип. 39. – Режим доступа : http://journ.lnu.edu.ua/publications/visnyk39/Visnyk_39.pdf

Тема 3. Види медіатексту та особливості їх функціонування у сучасному медіапросторі

Лекційне заняття (2 години)

Мета, завдання і методи дослідження медіатексту. Основні аспекти дослідження медіатексту. Типи медіатексту (за Г. Мельником та Л. Кройчиком). Історія розвитку досліджень медіатексту. Міждисциплінарність у дослідженні медіатексту. Риторика. Сторітелінг.

Основні поняття: *медіатекст, медіалінгвістика, міждисциплінарність, риторичний аналіз, композиційний аналіз, стилістичний аналіз.*

Рекомендовані джерела

1. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
2. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
3. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.
- 4.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Розкрийте поняття медіатексту як базову категорію медіалінгвістики, проаналізуйте його типологію (за Г. Мельником та Л. Кройчиком).
- 2) Визначіть роль міждисциплінарності у дослідженні сучасного медіатексту.
- 3) Висвітліть специфіку композиційного, риторичного та стилістичного аналізу.
- 4) Розгляньте принципи риторики та сторітелінгу в текстах ЗМІ та нових медіа.
- 5) Проаналізуйте специфіку сучасного медіатексту на прикладі творів ЗМІ або нових медіа.

Рекомендовані джерела

1. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
2. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
3. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

5. Більовська І. Категорії "автор-адресант" як знакові характеристики досягнення ефективності сучасних медіатекстів [Електронний ресурс] / І. Більовська // Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика. - 2018. – Вип. 43. – С. 212-217. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2018_43_29
6. Бондар М. Журналістська майстерність: риторичний аналіз медіатексту [Електронний ресурс] / М. Бондар // Вісник Львівського

університету. Серія : Журналістика. – 2014. – Вип. 39(2). – С. 277-284. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39\(2\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39(2)_40)

7. Дейк Т. А. Ван. Дискурс и власть: Репрезентация доминирования в языке и коммуникации. / Ван Т. А. Дейк. – М., 2013. – 344 с.

8. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика. Системный подход к изучению языка СМИ / Т. Г. Добросклонская. – М., 2008. – 264 с.

9. Иванов В. Дослідження змісту повідомлень [Електронний ресурс] / В. Иванов. – Режим доступу : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1278>

10. Кардаш Л. В. Поняття медіатексту як базової категорії медіалінгвістики [Електронний ресурс] / Л. В. Кардаш // Молодий вчений. – 2017. – № 4. – С. 146-149. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_4_36.

11. Кондрико А. А. Наративна семіотика в системі методів дослідження медіатексту/дискурсу [Електронний ресурс] / А. А. Кондрико // Наукові записки Інституту журналістики. – 2014. – Т. 54. – С. 268-271. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2014_54_54

12. Кройчик Л. Система журналистских жанров [Електронний ресурс] / Л. Кройчик // Основы творческой деятельности журналиста / Под ред. С.Г. Корконосенко. – СПб., 2000. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text5/64.htm>

13. Ленкова Т. Медіатекст в свете текстообразующих стратегий. / Т. Ленкова. – М., 2011. – 134с.

14. Мельник Г. С. Mass Media: Психологические процессы и эффекты / Г. С. Мельник. – СПб., 1996. – 160 с.

15. Палієнко А. М. Семіотичний аналіз медіатексту: теоретичні основи [Електронний ресурс] / А. М. Палієнко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 111. – С. 225-228. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_111_56

16. Побідаш І. Сторітелінг: ознаки «гарної» історії / І. Побідаш <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/169575>

17. Сизонов Д. Ю. Методи лінгвістичного дослідження медіатексту: до проблеми наукової інтерпретації [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2015. – Вип. 30. – С. 53-62. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2015_30_7.

18. Тодорова О. В. Інновації в комунікаціях. Інноваційний PR-інструментарій в соціальних комунікаціях сучасного бізнесу / О. Тодорова. – К. : Інтерконтиненталь-Україна, 2015. – 176 с.

19. Bell A. Approaches to Media Discourse / A. Bell. – London: Blackwell Publishers, 1996. – 230 с.

Тема 4. Проблеми культури мовлення в засобах масової комунікації

Лекційне заняття (2 години)

Культура мови. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Україномовні ЗМІ: сучасний стан, проблеми, перспективи, тенденції. Сучасні енциклопедії, словники, довідники, їх значення в удосконаленні культури мови журналістів. Правопис. Основні зміни у редакції українського правопису від 2019 року.

Основні поняття: мова, мовлення, культура мовлення, словник, правопис.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Розгляньте основні аспекти культури мовлення та його критерії.
- 2) Розкрийте роль правопису в роботі журналіста.
- 3) Проаналізуйте стилістичні функції порушення мовної норми у медіатексті.
- 4) Розгляньте енциклопедії, словники, довідники та інші шляхи підвищення особистої культури мовлення.
- 5) Дослідіть тенденції культури мовлення на матеріалі українських ЗМІ та нових медіа, спрогнозуйте їх вектори розвитку.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.

4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.

5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

6. Зикун Н. І. Культура мови ЗМІ і рівень довіри до медіатекстів [Електронний ресурс] / Н. І. Зикун // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. – 2012. – Вип. 31. – С. 63-66. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2012_31_20

7. Мацько Л. Стилїстика української мови / Л. Мацько, О. Сидоренко, О. Мацько. – К. : Вища школа, 2003. – 411 с.

8. Мисловський І. В. Довгі та короткі форми медіатекстів у онлайнових ЗМІ: вибір українського читача [Електронний ресурс] / І. В. Мисловський, О. Ю. Мишкіна // Молодий вчений. – 2017. – № 8. – С. 350-354. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_8_79

9. Словарь української мови: в 4-х тт. [Електронний ресурс] / За ред. Б. Грінченка. – К., 1907- 1909. – Режим доступу: http://ukrlit.org/slovnyk/hrinchenko_slovar_ukrainskoi_movy

10. Словник української мови: в 11 тт. [Електронний ресурс] / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1970-1980. – Режим доступу: http://ukrlit.org/slovnyk/slovnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh

11. Старунова А. Л. Культура української фахової мови. Види і жанри професійного спілкування [Електронний ресурс] / А. Л. Старунова // Література та культура Полісся. Серія : Філологічні науки. – 2018. – Вип. 93. – С. 118-124. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ltkpfil_2018_93_14.

12. Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf>

13. Тырыгина В. А. Жанровая стратификация масс-медийного дискурса / В.А. Тырыгина. – М., 2010. – 320 с.

14. Український правопис [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>

15. Хоменко Г. Є. Сучасний стан розвитку формату та контенту україномовних ЗМІ / Г. Є. Хоменко // Science and Education a New Dimension. Philology. – Budapest, 2015. – III (8). – Р. 86-90.

16. Яцимірська М. Світоглядні домінанти в текстах українських інтернет-видань / М. Яцимірська // Вісник ЛНУ ім. Івана Франка. Сер. Журналістика. № 32. – Львів, 2009. – С. 262-269.

Змістовний модуль 2. Особливості професійного мовлення журналіста

Тема 1. Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста

Лекційне заняття (2 години)

Лексикологія як наука. Багатозначні слова, омоніми, синоніми, антоніми і пароніми. Історичні зміни у складі української лексики. Активна і пасивна лексика. Практика вживання архаїзмів, історизмів, неологізмів, термінологічної і професійної лексики. Фразеологізми і практика їх уживання.

Основні поняття: лексикологія, активна лексика, пасивна лексика, багатозначні слова, омоніми, синоніми, антоніми, пароніми, фразеологізми.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Висвітліть роль експресивно забарвленої лексики у медіатексті.
- 2) Розгляньте роль багатозначних слів, омонімів, синонімів, антонімів і паронімів у текстах ЗМІ.
- 3) Проаналізуйте дискурс фразеологізмів у нових медіа.
- 4) Схарактеризуйте роль активної і пасивної лексики у творах журналістів та блогерів.
- 5) Напишіть журналістський твір, вживаючи стилістично невиправдану експресивно забарвлену та пасивну лексику.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.

3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

6. Бирик С. П. Словник епітетів української мови / С. П. Бирик, С. Я. Єрмоленко, Л. О. Пустовіт. – К. : Довіра, 1998. – 431 с.
7. Галич О. А. Теорія літератури / О. А. Галич, В. М. Назарець, Є. М. Васильєв. – К. : Либідь, 2001. – 488 с.
8. Лисицкая Л. Г. Стилистическая характеристика языка современных медиатекстов / Л. Г. Лисицкая // Вестник Ставропольского гос. ун-та. – 2010. – № 66. – С. 214–219.
9. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів, В. Теремко. – К. : ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
10. Мацько Л. І. Риторика / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К. : Вища школа, 2003. – 311 с.
11. Мозгова Я. О. Засоби створення експресивності (на матеріалі лексичних одиниць соціально-професійної групи) / Я. О. Мозгова // Філологічні науки. – 2007. – №3. – С. 195–198.
12. Потебня О. О. Естетика і поетика слова / Олександр Опанасович Потебня. – К., 1985. – 302 с.
13. Сизонов Д. Ю. Мас-медіа як джерело нової фразеології сучасної української літературної мови [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2017. – Вип. 34. – С. 29-38. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2017_34_5
14. Третьяк Н. В. Жаргонна лексика в друкованих ЗМІ (номінативно-експресивна функція) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Н. В. Третьяк. – К., 2008. – 20 с.

Тема 2. Соціолінгвістичний аспект медіатексту

Лекційне заняття (2 години)

Проблематика сучасної соціолінгвістики. Завдання соціолінгвістичних досліджень мовної ситуації України. Диглосія та білінгвізм. Суржик і культура мовлення. Тактика мовного спілкування (рольові очікування; способи реалізації мовних і парамовних засобів). Контент-аналіз.

Основні поняття: соціолінгвістика, суржик, диглосія, білінгвізм, контент-аналіз.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилiстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Розкрийте вплив соціального середовища на мову й мовленнєву поведінку.
- 2) Схарактеризуйте мовну ситуацію в українських ЗМІ та нових медіа.
- 3) Висвітліть специфіку контент-аналізу ЗМІ та нових медіа.
- 4) Проаналізуйте суржик у соціолінгвістичному вимірі.
- 5) Дослідіть стилістичну функцію суржика на матеріалі дописів українських блогерів.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилiстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

1. Антошкіна Л. Соціолінгвістика / Л. Антошкіна. – Донецьк, 2007. – 355 с.
2. Богомолова Н. Н. Контент-анализ. / Н. Н. Богомолова, Т.Г. Стефаненю. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1992. – 60 с.

3. Брага І. І. Суржик у соціолінгвістичному вимірі [Електронний ресурс] / І. І. Брага // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – 2012. – № 1. – С. 82-87. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_fi_2012_1_17
4. Вергун Т. Методи соціолінгвістического аналізу текстів СМІ [Електронний ресурс] / Т.В. Вергун. – Режим доступу: <http://vtv.ucoz.org/load/1-2-0-21>.
5. Дзюба І. До судилища над суржиком / І. Дзюба. // Урок української. – 2005. – №1. – 2. – С. 14 – 15.
6. Еланська Д. Суржик як стилістичний засіб творення тексту (на матеріалі дописів популярних українських блогерів) / Дарина Еланська // Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи. – Полтава, 2016. – С. 88-92.
7. Карпенко О. І. Блогер як медіаособа / О. І. Карпенко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. – 2016. – Вип. 22. – С. 135-137.
8. Малая О. Мови медіа / О. Малая. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 49 с.
9. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики. / Л. Масенко. – К.: Києво-Могилянська академія, 2010. – 243 с.
10. Масенко Л. Суржик: між мовою і язиком / Л. Масенко. – К.: Києво-Могилянська академія, 2011. – 137 с.
11. Семёнова А. В. Контент-анализ СМІ: проблемы и опыт применения / А.В. Семёнова, М.В. Корсунская. – М.: Изд-во Ин-та социологии РАН, 2010. – 324 с.
12. Семенова В. Качественные методы: введение в гуманистическую социологию / В. Семенова. – М., 1998. – 292 с.
13. Тараненко О. О. Українсько-російський суржик: статус, тенденції, оцінки, прогнози / О. О. Тараненко // Мовознавство : Науково-теоретичний журнал. – 2008. – №1. – С.14-30.
14. Федотова Л.Н. Анализ содержания - социологический метод изучения средств массовой коммуникации. / Л.Н. Федотова. – М.: Научный мир, 2001. – 214 с.
15. Чернобровкина Е. К вопросу о методологии исследования медиатекстов: социолінгвістический аспект [Електронний ресурс] / Е. Чернобровкина. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-metodologii-issledovaniya-mediatekstov-sotsiolingvisticheskiy-aspekt>

Тема 3. Спілкування у професійній діяльності журналіста

Лекційне заняття (2 години)

Культура усного і писемного мовлення. Усне мовлення, розмовне мовлення. Дикція, наголос, інтонація, паузи, темп мовлення як технічні показники виразного мовлення. Мовні й позамовні основи мовленнєвої

культури. Точність, стислість і доступність мовлення. Принципи та механізми пошуку інформації у процесі створення медіатексту. Джерела інформації та методика роботи з ними. Використання джерел та можливостей інтернету для розповсюдження журналістських матеріалів.

Основні поняття: усне мовлення, розмовне мовлення, дикція, наголос, інтонація, паузи, точність мовлення, стислість мовлення, доступність мовлення, темп мовлення.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Розгляньте мовні та позамовні основи мовленнєвої культури.
- 2) Висвітліть роль дикції, наголосу, інтонації, пауз та темпу в професійному мовленні журналіста.
- 3) Проаналізуйте точність, стислість і доступність як риси мовлення журналіста.
- 4) Висвітліть специфіку роботи журналіста чи блогера над медіатекстом.
- 5) Створіть власний журналістський твір та розкрийте специфіку власної творчої кухні.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.

5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

6. Бель Б. Посібник з журналістських розслідувань. Теорія та практика [Електронний ресурс] / Б. Бель, О.Бурмагін, Т.Патора та ін. – К., 2013. – 190 с. – Режим доступу: <https://irrp.org.ua/wp-content/uploads/2013/12/verstka.pdf>

7. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / О. Голуб. – К., 2016. – 184 с.

8. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. – К.: «Компанія ВАІТЕ», 2016. – 118 с.

9. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення / К. Я. Климова. – К.: Ліра-К, 2006. – 240 с.

10. Костюк В. В. Побудова журналістського твору в друкованому та інтернет-ЗМІ: теоретичний аспект / В. В. Костюк, Я. О. Мостова // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. – 2015. – № 4. – С. 81-84. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2015_4_18.

11. Олійник Г.А. Виразне читання. Основи теорії. Посібник для вчителів / Г.А. Олійник. – Тернопіль, 2011. – 224 с.

12. Савчук Р.Л. Культура усного публічного мовлення / Р. Савчук. / Руслана Любомирівна Савчук. – Івано-Франківськ: ПНУ, 2017. – 58с.

13. Халер М. Пошук і збір інформації [Електронний ресурс] / М. Халер. – К., 2006. – 308 с. – Режим доступу:<http://www.aup.com.ua/upload/web.pdf>

14. Чапала О. Засоби масової інформації в протидії кризовим явищам у суспільному житті / О. Чапала // Наше право. – Ч. 7. – 2014. – С. 84-87.

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1. Українська мова в дискурсі медіатексту. Культура мови

Тема 1. Українська мова в житті суспільства

Лекційне заняття (2 години)

Мова і мовлення. Походження і функціонування мови. Фактори, що впливають на мовленнєвий акт (за О. Леонтьєвим). Поняття рідної та державної мови. Сучасна українська літературна мова як основа стилістики. Стилі мовлення. Розмовний стиль. Публіцистичний стиль. Діловий стиль. Художній стиль. Науковий стиль. Культура мови. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Україномовні ЗМІ: сучасний стан, проблеми, перспективи, тенденції. Сучасні енциклопедії, словники, довідники, їх

значення в удосконаленні культури мови журналістів. Правопис. Основні зміни у редакції українського правопису від 2019 року

Основні поняття: мова, мовлення, стиль, розмовний стиль, публіцистичний стиль, діловий стиль, художній стиль, науковий стиль, культура мовлення, словник, правопис.

Рекомендовані джерела

6. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
7. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
8. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
9. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
10. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Тема 2. Функціонування медіатексту в сучасному медіапросторі

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Розкрийте конститутивні ознаки тексту.
- 2) Висвітліть феномен тексту в дискурсі ЗМІ та нових медіа.
- 3) Розкрийте лінгвістичний вимір та модель комунікації журналістського твору.
- 4) Проаналізувати жанрово-стильові особливості та модель комунікації журналістського твору (за М. Казак).
- 5) Розкрийте поняття медіатексту як базову категорію медіалінгвістики, проаналізуйте його типологію (за Г. Мельником та Л. Кройчиком).
- 6) Визначіть роль міждисциплінарності у дослідженні сучасного медіатексту.
- 7) Висвітліть специфіку композиційного, риторичного та стилістичного аналізу.
- 8) Розгляньте принципи риторики та сторітелінгу в текстах ЗМІ та нових медіа.
- 9) Проаналізуйте специфіку сучасного медіатексту на прикладі творів ЗМІ або нових медіа.

Основні поняття: текст, медіатекст, когерентність, когезія, інтернет-журналістика, жанр, модель комунікації, медіалінгвістика,

міждисциплінарність, риторичний аналіз, композиційний аналіз, стилістичний аналіз.

Рекомендовані джерела

1. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2010. – 464 с.
2. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
3. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
4. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

11. Бондар М. Журналістська майстерність: риторичний аналіз медіатексту [Електронний ресурс] / М. Бондар // Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика. – 2014. – Вип. 39(2). – С. 277-284. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39\(2\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39(2)_40)
12. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / Илья Романович Гальперин. – М. : Наука, 1981. – 139 с.
13. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика. Системный подход к изучению языка СМИ. / Т. Г. Добросклонская. – М., 2008. – 264 с.
14. Іванов В. Дослідження змісту повідомлень [Електронний ресурс] / В. Іванов. – Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1278>
15. Кардаш Л. В. Поняття медіатексту як базової категорії медіалінгвістики [Електронний ресурс] / Л. В. Кардаш // Молодий вчений. – 2017. – № 4. – С. 146-149. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_4_36.
16. Кондрико А. А. Наративна семіотика в системі методів дослідження медіатексту/дискурсу [Електронний ресурс] / А. А. Кондрико // Наукові записки Інституту журналістики. – 2014. – Т. 54. – С. 268-271. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2014_54_54
17. Кройчик Л. Система журналистских жанров [Електронний ресурс] / Л. Кройчик // Основы творческой деятельности журналиста / Под ред. С.Г. Корконосенко. – СПб., 2000. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text5/64.htm>
18. Ленкова Т. Медіатекст в свете текстообразующих стратегий. / Т. Ленкова. – М., 2011. – 134с.
19. Лотман Ю. Текст у тексті / Ю. Лотман // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / [за ред. М.Зубрицької]. – Львів, 1996. – С.428-441.
20. Мельник Г. С. Mass Media: Психологические процессы и эффекты / Г. С. Мельник. – СПб., 1996. – 160 с.

21. Палієнко А. М. Семіотичний аналіз медіатексту: теоретичні основи [Електронний ресурс] / А. М. Палієнко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 111. – С. 225-228. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_111_56
22. Сизонов Д. Ю. Методи лінгвістичного дослідження медіатексту: до проблеми наукової інтерпретації [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. – 2015. – Вип. 30. – С. 53-62. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2015_30_7.
23. Тодорова О. В. Інновації в комунікаціях. Інноваційний PR-інструментарій в соціальних комунікаціях сучасного бізнесу / О. Тодорова. – К. : Інтерконтиненталь-Україна, 2015. – 176 с.
24. Яцимірська М. Медіатекст з погляду сучасної лінгвістичної парадигми / М. Яцимірська // 36. наукових праць. – Львів: Науково-дослідний центр періодики ЛНБ ім. Василя Стефаника. – Львів, 2003. – Вип. 11. – С. 489-497.
25. Bell A. Approaches to Media Discourse / A. Bell. – London: Blackwell Publishers, 1996. – 230 с.

Змістовний модуль 2. Особливості професійного мовлення журналіста

Тема 1. Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста

Лекційне заняття (2 години)

Лексикологія як наука. Багатозначні слова, омоніми, синоніми, антоніми і пароніми. Історичні зміни у складі української лексики. Активна і пасивна лексика. Практика вживання архаїзмів, історизмів, неологізмів, термінологічної і професійної лексики. Фразеологізми і практика їх уживання.

Основні поняття: лексикологія, активна лексика, пасивна лексика, багатозначні слова, омоніми, синоніми, антоніми, пароніми, фразеологізми.

Рекомендовані джерела

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.

5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Тема 2. Соціолінгвістичний аспект медіатексту. Спілкування у професійній діяльності журналіста.

Практичне заняття (2 години)

План

- 1) Розкрийте вплив соціального середовища на мову й мовленнєву поведінку.
- 2) Схарактеризуйте мовну ситуацію в українських ЗМІ та нових медіа.
- 3) Висвітліть специфіку контент-аналізу ЗМІ та нових медіа.
- 4) Проаналізуйте суржик у соціолінгвістичному вимірі.
- 5) Дослідіть стилістичну функцію суржика на матеріалі дописів українських блогерів.
- 6) Розгляньте мовні та позамовні основи мовленнєвої культури.
- 7) Висвітліть роль дикції, наголосу, інтонації, пауз та темпу в професійному мовленні журналіста.
- 8) Проаналізуйте точність, стислість і доступність як риси мовлення журналіста.
- 9) Висвітліть специфіку роботи журналіста чи блогера над медіатекстом.
- 10) Створіть власний журналістський твір та розкрийте специфіку власної творчої кухні.

Основні поняття: соціолінгвістика, суржик, контент-аналіз, дикція, наголос, інтонація, паузи, точність мовлення, стислість мовлення, доступність мовлення, темп мовлення.

Рекомендовані джерела

1. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
2. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
3. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 03 с.
4. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткові джерела

6. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / О. Голуб. – К., 2016. – 184 с.

7. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. – К.: «Компанія ВАІТЕ», 2016. – 118 с.
8. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення / К. Я. Климова. – К.: Ліра-К, 2006. – 240 с.
9. Савчук Р.Л. Культура усного публічного мовлення / Р. Савчук. / Руслана Любомирівна Савчук. – Івано-Франківськ: ПНУ, 2017. – 58с.
10. Халер М. Пошук і збір інформації [Електронний ресурс] / М. Халер. – К., 2006. – 308 с. – Режим доступу: <http://www.aup.com.ua/upload/web.pdf>
11. Антошкіна Л. Соціолінгвістика / Л. Антошкіна. – Донецьк, 2007. – 355 с.
12. Богомолова Н.Н. Контент-анализ. / Н.Н. Богомолова, Т.Г. Сгефаненю. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1992. – 60 с.
13. Вергун Т. Методы социолингвистического анализа текстов СМИ [Електронний ресурс] / Т.В. Вергун. – Режим доступу: <http://vtn.uzoz.org/load/1-2-0-21>.
14. Еланська Д. Суржик як стилістичний засіб творення тексту (на матеріалі дописів популярних українських блогерів) / Дарина Єланська // Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи. – Полтава, 2016. – С. 88-92.
15. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики. / Л. Масенко. – К.: Києво-Могилянська академія, 2010. – 243 с.
16. Масенко Л. Суржик: між мовою і язиком / Л. Масенко. – К.: Києво-Могилянська академія, 2011. – 137 с.
17. Семёнова А. В. Контент-анализ СМИ: проблемы и опыт применения / А.В. Семёнова, М.В. Корсунская. – М.: Изд-во Ин-та социологии РАН, 2010. – 324 с.
18. Федотова Л.Н. Анализ содержания – социологический метод изучения средств массовой коммуникации. / Л.Н. Федотова. – М.: Научный мир, 2001. – 214 с.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Українська мова в професійному спілкуванні: Технологія створення медіатексту» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю й принципи їх оцінювання. Систему переведення рейтингових балів у національну та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

Денна форма навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування практичних занять	1	4	4	3	3
Робота на практичному занятті	10	4	40	3	30
Виконання завдань самостійної роботи	5	1	5	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			78		71
Максимальна кількість балів: 149					
Розрахунок коефіцієнта: $149/60 = 2,48$					

Заочна форма навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань самостійної роботи	5	1	5	1	5
Разом			17		17
Максимальна кількість балів: 34					
Розрахунок коефіцієнта: $34/60 = 0,57$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль 1. Українська мова в дискурсі медіатексту

Тема 3. Види медіатексту та особливості їх функціонування у сучасному медіапросторі. Написати наукове есе на одну із запропонованих тем:

- 1) Явище та властивості медіатексту.
- 2) Когезія та когерентність як конститутивні ознаки тексту.
- 3) Різновиди медіатексту (за Т. Добросклонською).
- 4) Медіатекст у нових медіа.
- 5) Модель комунакації текстотипу медіатексту (за М. Казак).

Змістовний модуль 2. Особливості професійного мовлення журналіста

Тема 1. Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста. Написати наукове есе на одну із запропонованих тем:

- 1) Багатозначні слова в українській мові в текстах ЗМІ.
- 2) Активна і пасивна лексика у нових медіа.
- 3) Практика вживання неологізмів у нових медіа.
- 4) Вживання професійної лексики у ЗМІ.
- 5) Фразеологізми і неофразеологізми в сучасному українському та мас-медійному дискурсі.

Тема 3. Спілкування у професійній діяльності журналіста.

Написати наукове есе на одну із запропонованих тем:

- 1) Культура усного і писемного мовлення у ЗМІ.
- 2) Усне мовлення та розмовне мовлення у нових медіа.
- 3) Мовні й позамовні основи мовленнєвої культури.
- 4) Принципи та механізми пошуку інформації у процесі створення медіатексту.
- 5) Джерела пошуку інформації журналістом та методика роботи з ними.

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1. Українська мова в дискурсі медіатексту.

Тема 1. Українська мова в житті суспільства Написати наукове есе на одну із запропонованих тем:

- 1) Лінгвістичний аспект розмежування понять "мова" й "мовлення".
- 2) Функціонування розмовної лексики в сучасній українській періодиці.
- 3) Сутність явища мовленнєвого акту.
- 4) Проблема стилів у мовознавстві.
- 5) Сучасна українська літературна мова як основа стилістики ЗМІ.

Змістовний модуль 2. Особливості професійного мовлення журналіста

Тема 2. Соціолінгвістичний аспект медіатексту. Спілкування у професійній діяльності журналіста. Написати наукове есе на одну із запропонованих тем:

- 1) Культура усного і писемного мовлення у ЗМІ.
- 2) Усне мовлення, розмовне мовлення у нових медіа.
- 3) Мовні й позамовні основи мовленнєвої культури.
- 4) Принципи та механізми пошуку інформації у процесі створення медіатексту.
- 5) Джерела пошуку інформації журналістом та методика роботи з ними.

Критерії оцінювання. Кожна самотійна робота оцінюється у 5 балів. Наукове есе обов'язково повинне містити тезу (thesis statement) – основну чітко сформульовану авторську думку. Будь-яка наведена в есе інформація повинна обґрунтовувати цю тезу. Критерії оцінювання есе:

- відповідність змісту темі;

- наявність особистої позиції;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- аналітичність, доказовість і логічність викладу;
- наведення прикладів;
- посилання на використані джерела;
- відсутність плагіату.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Завдання модульних контрольних робіт охоплюють теми модуля.

Модульна контрольна до *Змістового модулю I. «Українська мова в дискурсі медіатексту»* передбачає написання медіатексту в жанрі репортажу із залученням візуальних елементів (фото).

Модульна контрольна до *Змістового модулю II. «Особливості професійного мовлення журналіста»* передбачає написання медіатексту в жанрі нарису із використанням неологізмів та фразеологізмів.

Модульна контрольна робота має містити творчий та аналітичний аспект, акумулюючи та актуалізуючи засвоєні знання у практичному завданні. Критерії оцінювання модульної контрольної:

- аналітичність;
- наявність прикладів;
- висловлювання власної думки та пропозицій з теми;
- логічність викладу думок;
- відсутність плагіату.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення підсумкового контролю – іспит. Максимальна кількість балів за іспит – 40. Студент може отримати 50% від кількості балів, даючи відповідь на теоретичні питання з курсу. Інші 50% балів студент отримує за аналіз журналістського твору.

Критерії:

- відповідність змісту темі питання;
- логічність викладу думок;
- аналітичне розкриття теми;
- аргументоване висвітлення власної думки;
- наведення прикладів.

Оцінка визначається сумою набраних балів за результатами відвідування лекцій, роботи на семінарських заняттях, модульних контрольних, виконання самостійної роботи та написанням іспиту.

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

**з дисципліни «Українська мова в професійному спілкуванні:
Технологія створення медіатексту»**

Курс	3 курс
Спеціальність	061 «Журналістика»
Освітні програми	Журналістика
Форма проведення	Іспит
Тривалість проведення	1 година 20 хвилин
Максимальна кількість балів	40 балів: 20 балів – теоретична частина іспиту; 20 балів – практична частина іспиту.
Критерії оцінювання	40-38 – відмінний рівень знань та умінь у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. 37-35 – достатньо високий рівень знань та умінь у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок. 34-30 – в цілому, достатній рівень знань та умінь з незначною кількістю помилок. 29-25 – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. 24-20 – мінімально можливий допустимий рівень знань та умінь. 19-1 – незадовільний рівень знань з можливістю повторного перескладання.
Перелік допоміжних матеріалів	Див. список джерел та літератури до навчальної програми дисципліни.
Орієнтований перелік питань	Перелік питань див. нижче.

6.4. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Опишіть походження і функціонування мови.
2. Проаналізуйте основні структурні компоненти і стилістичні можливості мови.
3. Опишіть явище та властивості тексту.
4. Проаналізуйте різновиди та властивості медіатексту.
5. Схарактеризуйте міждисциплінарність у дослідженні медіатексту.
6. Проаналізуйте мовний вимір українських ЗМІ: сучасний стан, проблеми, перспективи, тенденції.
7. Розгляньте сучасні енциклопедії, словники, довідники, їх значення в удосконаленні культури мови журналістів.
8. Розгляньте фразеологізми і практику їх уживання.
9. Проаналізуйте явища диглосії та білінгвізму.

10. Розкрийте суржик в контексті культури мовлення.
11. Порівняйте усне мовлення та розмовне мовлення.
12. Опишіть принципи та механізми пошуку інформації у процесі створення медіатексту.
13. Порівняйте стилістику літературної мови і діалектного мовлення.
14. Дайте загальну характеристику стилів мови і мовлення.
15. Розкрийте явище стилю мови і стилю мовлення.
16. Опишіть взаємозв'язок стилю мови і культури мовлення.
17. Розгляньте розмовно-побутовий стиль мови і мовлення.
18. Опишіть офіційно-діловий стиль мови і мовлення.
19. Висвітліть науковий стиль мови і мовлення.
20. Схарактеризуйте художній стиль мови і мовлення.
21. Опишіть публіцистичний стиль мови і мовлення.
22. Висвітліть конфесійний стиль мови і мовлення.
23. Схарактеризуйте епістолярний стиль мови і мовлення.
24. Висвітліть фонетичні засоби стилістики.
25. Дайте загальну характеристику лексичної стилістики.
26. Розкрийте стилістичні можливості загальноповсякденної лексики.
27. Опишіть стилістично обмежену лексику.
28. Висвітліть стилістичне вживання іншомовної лексики.
29. Проаналізуйте лексико-семантичні групи слів та їх стилістику.
30. Розкрийте стилістичне значення полісемії.
31. Висвітліть стилістичне використання омонімів.
32. Опишіть стилістичне вживання паронімів.
33. Висвітліть стилістичну роль синонімів.
34. Проаналізуйте стилістичні функції антонімів.
35. Схарактеризуйте стилістичне використання архаїзмів та історизмів.
36. Розкрийте стилістичні функції неологізмів.
37. Дайте загальну характеристику комунікативно-стилістичних якостей мовлення.
38. Висвітліть явище нормативності мовлення.
39. Опишіть варіантність мовної норми.
40. Розкрийте явище правильності мовлення.
41. Проаналізуйте явище точності мовлення.
42. Розкрийте специфіку логічності мовлення.
43. Опишіть явище чистоти мовлення.
44. Висвітліть специфіку образності мовлення.
45. Опишіть такі риси мовлення як простота, стислість, виразність, чіткість і яскравість.
46. Розкрийте явище доречності мовлення.
47. Висвітліть етичність і естетичність мовлення.
48. Проаналізуйте роль багатства і мистецтва мовлення у роботі журналіста.

49. Проаналізуйте риторику як складову стилістики.
50. Опишіть евфонію (милосвучність) мовлення.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Разом: 60 год., з них лекційних – 14 год., семінарські заняття – 14 год.,
модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 18 год., семестровий контроль – 10 год.

Назва модуля	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2		
Змістовний модуль	Українська мова в дискурсі медіатексту				Особливості професійного спілкування журналіста		
Кількість балів	78				71		
Теми лекцій	Українська мова в житті суспільства	Текст у системі медіалінгвістики	Види медіатексту та особливості їх функціонування у сучасному медіапросторі	Проблеми культури мовлення в засобах масової комунікації	Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста	Соціолінгвістичний аспект медіатексту	Спілкування у професійній діяльності журналіста
Відвідування лекцій (балів)	1	1	1	1	1	1	1
Теми практичних	Українська мова в житті суспільства	Текст у системі медіалінгвістики	Види медіатексту та особливості їх функціонування у сучасному медіапросторі	Проблеми культури мовлення в засобах масової комунікації	Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста	Соціолінгвістичний аспект медіатексту	Спілкування у професійній діяльності журналіста
Відвідування та робота на ПЗ	11	11	11	11	11	11	11
Самостійна робота			Види медіатексту та особливості їх функціонування у сучасному медіапросторі		Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста		Спілкування у професійній діяльності журналіста
Виконання завдань самостійної роботи			5		5		5
Види поточного контролю	МКР – 25 балів				МКР – 25 балів		
Контроль	Модульна робота 1				Модульна робота 2		
Підсумковий контроль	Іспит						

Заочна форма навчання

**Разом: 60 год., з них лекційних – 4 год., семінарські заняття – 4 год.,
самостійна робота – 52 год.**

Разом: 8 год., лек. – 4 год., семінарські заняття – 4 год.

Назва модуля	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
Змістовний модуль	Українська мова в дискурсі медіатексту		Особливості професійного спілкування журналіста	
Кількість балів	17		17	
Теми лекцій	Українська мова в житті суспільства		Лексикологія і фразеологія української мови в системі знань журналіста	
Відвідування лекцій (балів)	1		1	
Теми практичних		Функціонування медіатексту в сучасному медіапросторі		Соціолінгвістичний аспект медіатексту. Спілкування у професійній діяльності журналіста
Відвідування та робота на ПЗ		11		11
Самостійна робота	Українська мова в житті суспільства			Соціолінгвістичний аспект медіатексту. Спілкування у професійній діяльності журналіста
Виконання завдань самостійної роботи	5			5
Підсумковий контроль	<i>Ісnum</i>			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Дудик П. С. Стилїстика української мови / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Видавничий центр "Академія", 2010. – 464 с.
3. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні / В. І. Мозговий. – К. : Центр учб. літ., 2008. – 591 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації / С. А. Панченко. – Запоріжжя: Запорізький національний технічний університет, 2009. – 103 с.
5. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2014. – 380 с.

Додаткова література

6. Ажнюк Л. В. Конфліктний медійний текст як об'єкт лінгвістичної експертизи / Л. В. Ажнюк // Актуальні проблеми української лінгвістики : теорія і практика. – 2013. – Вип. 27. – С. 18-32.
7. Анненкова І. Риторика для журналістів. Історико-культурний, теоретический и практический аспекти / І. Анненкова. – М., 2013. – 120 с.
8. Анненкова І. Медиадискурс ХХІ века. Лингвофилософский аспект языка СМИ / І. Анненкова. – М., 2011. – 391 с.
9. Антошкіна Л. Соціолінгвістика / Л. Антошкіна. – Донецьк, 2007. – 355 с.
10. Арешенков Ю. Стилїстика української мови. / Ю. Арешенков. – Кривий Ріг: КрДПУ, 2007. – 46 с.
11. Баранецька А. Д. Культурно-онтологічні чинники емоційно-експресивного наповнення медіатексту [Електронний ресурс] / А. Д. Баранецька // Інформаційне суспільство. – 2015. – Вип. 21. – С. 19-25. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/is_2015_21_5
12. Баранов А. Лингвистическая экспертиза текста: теория и практика / А. Баранов. – М., 2009. – 592с.
13. Баранов А. Что нас убеждает? (Речевое воздействие и общественноесознание) / А. Баранов. – М.: Знание, 1990. – 64с
14. Беднарчук Р. М. Газетний текст в медіалінгвістичному дискурсі [Електронний ресурс] / Беднарчук Р. М. – Режим доступу: http://vuzlib.com.ua/articles/book/2278-Gazetniij_tekst_v_medialingv/1.html 83
15. Бель Б. Посібник з журналістських розслідувань. Теорія та практика [Електронний ресурс] / Б. Бель, О. Бурмагін, Т. Патора та ін. – К., 2013. – 190 с. – Режим доступу: <https://irrp.org.ua/wp-content/uploads/2013/12/verstka.pdf>
16. Биби́к С. П. Словник епітетів української мови / С. П. Биби́к, С. Я. Єрмоленко, Л. О. Пустовіт. – К. : Довіра, 1998. – 431 с.

17. Більовська І. Категорії "автор-адресант" як знакові характеристики досягнення ефективності сучасних медіатекстів [Електронний ресурс] / І. Більовська // Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика. - 2018. - Вип. 43. - С. 212-217. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2018_43_29
18. Богомолова Н.Н. Контент-анализ. / Н.Н. Богомолова, Т.Г. Стефаненю. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1992. - 60 с.
19. Богуславская В. Моделирование текста: лингвосоциокультурная концепция. Анализ журналистских текстов / В.Богуславская. - М., 2008. - 280 с.
20. Бондар М. Журналістська майстерність: риторичний аналіз медіатексту [Електронний ресурс] / М. Бондар // Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика. - 2014. - Вип. 39(2). - С. 277-284. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39\(2\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39(2)_40)
21. Брага І. І. Суржик у соціолінгвістичному вимірі [Електронний ресурс] / І. І. Брага // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. - 2012. - № 1. - С. 82-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_fi_2012_1_17
22. Брайант Дж. Основы воздействия СМИ / Дж. Брайант, С. Томпсон. - М., 2004. - 432с.
23. Бродюк Ю. М. Особливості функціонування розмовної лексики в сучасній українській періодиці [Електронний ресурс] / Ю. М. Бродюк // Теоретична і дидактична філологія. Серія : Філологія (літературознавство, мовознавство). - 2016. - Вип. 24. - С. 21-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tdff_2016_24_5.
24. Былинский К. Литературное редактирование / К. Былинский, Д. Розенталь. - М., 2011. - 400с.
25. Вайнрих Х. Лингвистика лжи / Х. Вайнар. // Язык и моделирование социального взаимодействия: переводы. - М.: Прогресс, 1987. - С.44-87.
26. Валгина Н. Теория текста / Н. Валгина. - М., 2003. - 280 с.
27. Вежбицкая А. Понимание культур посредством ключевых слов / А. Вежбицкая.. - М., 2001. - 288 с.
28. Вергун Т. Методы социолингвистического анализа текстов СМИ [Електронний ресурс] / Т.В. Вергун. - Режим доступу: <http://vtv.ucoz.org/load/1-2-0-21>.
29. Вилко В. Інформаційно-психологічні війни і масовасвідомість / В. Вилко, М. Дзюба // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. - Випуск 24-25. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. - С.23-26.
30. Виноградов В. В. О теории художественной речи / Виктор Владимирович Виноградов ; [послел. Д. С. Лихачева]. - М., 1971. - 239 с.
31. Винокур Т. Г. Закономерности стилистического использования языковых единиц / Т.Винокур. - М., 1980. - 237 с.

32. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология. Основные принципы / П. Винтерхофф-Шпурк. – Харьков, 2007. – 286с.
33. Володина М. Н. Язык СМИ – основное средство воздействия на массовое сознание / М. Н. Володина // Язык средств массовой информации / под ред. М. Н. Володиной. – М. : Академический Проект, Альма Матер, 2008. – С. 6-24.
34. Ворожбитова А. Теория текста: Антропоцентрическое направление / А. Ворожбитова. – М., 2014. – 368 с.
35. Галич О. А. Теорія літератури / О. А. Галич, В. М. Назарець, Є. М. Васильєв. – К. : Либідь, 2001. – 488 с.
36. Гальперин И. Текст как объект лингвистического исследования / И. Гальперин. – М., 2007. – 144 с.
37. Гаріна С. М. Типологія медіатекстів: проекція на освітні ресурси та технології [Електронний ресурс] / С. М. Гаріна // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія. – 2014. – Вип. 199(2). – С. 65-71. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_ped_2014_199\(2\)__11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_ped_2014_199(2)__11)
38. Гвоздьов В. Проблеми критичного оцінювання масової інформації аудиторією ЗМІ / В. Гвоздьов // Журналістика, філологія та медіаосвіта : у 2-х т. – Т. І. – Полтава : Освіта, 2009. – С. 68–72.
39. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / О. Голуб. – К., 2016. – 184 с.
40. Гриценко О. М. Мас-медіа в процесах демократичних трансформацій українського суспільства (політико-культурологічний аспект) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пол. наук : спец. 23.00.03 «Політична культура та ідеологія» / О. М. Гриценко. – К., 2003. – 33 с.
41. Грушин Б. Эффективность массовой информации и пропаганды: понятие и проблемы измерения / Б. Грушин. – М.: Знание, 1979. – 64с
42. Дейк Т. А. Ван. Дискурс и власть: Репрезентация доминирования в языке и коммуникации. / Ван Т. А. Дейк. – М., 2013. – 344 с.
43. Дзюба І. До судилища над суржиком/ І. Дзюба. // Урок української. – 2005. – №1. – 2. – С. 14 – 15.
44. Дзялошинский И. Медиатекст: особенности создания и функционирования / И. Дзялошинский, М. Пильгун. – М., 2011. – 378 с.
45. Добросклонская Т. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ [Електронний ресурс] / Т. Добросклонская. – М., 2008. – Режим доступу: <http://www.ffl.msu.ru/>
46. Добросклонская Т. Вопросы изучения медиатекстов / Добросклонская Т. – М., 2013. – 288 с.
47. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика. Системный подход к изучению языка СМИ. / Т. Г. Добросклонская. – М., 2008. – 264 с.

48. Дускаева Л. Р. Принципы типологии газетных речевых жанров / Л.Р. Дускаева // Язык современной публицистики: [сб. статей] .– М.: Флинта: Наука, 2007. – С. 115–143.
49. Егорова Л. Медiateкст – имиджевый текст: специфика функционирования в пространстве массовых коммуникаций / Л. Егорова. // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – Том 26 (65). – № 1. – 2013. – С. 356–363.
50. Єланська Д. Суржик як стилістичний засіб творення тексту (на матеріалі дописів популярних українських блогерів) / Дарина Єланська // Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи. – Полтава, 2016. – С. 88–92.
51. Жаркова Т. В. Медиалингвистика и ее роль в исследовании языка современных массмедиа [Электронный ресурс] / Т. В. Жаркова // Режим доступа: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/philosophy-and-philology-213/linguistics-and-foreign-languages-in-the-world-today-213/17784-213-609>
52. Журавльова Л. Лінгвістичний та психологічний аспекти розмежування понять "мова" й "мовлення" [Електронний ресурс] / Л. Журавльова // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. – 2017. – № 1. – С. 37–41. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdpu_2017_1_7.
53. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. – К., 2016. – 118 с.
54. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису/ Анатолій Панасович Загнітко. – Донецьк: ДонНУ, 2006. – 378с.
55. Здоровега В. Природа і специфіка образу в журналістиці [Електронний ресурс] / В. Здоровега. // Режим доступу : http://www.franko.lviv.ua/faculty/jur/publications/visnyk26/Statti_Zdorovega.htm
56. Зикун Н. І. Культура мови ЗМІ і рівень довіри до медіатекстів [Електронний ресурс] / Н. І. Зикун // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. – 2012. – Вип. 31. – С. 63–66. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2012_31_20
57. Иванова К. А. Информационно-аналитические интернет-тексты: подходы к изучению [Электронный ресурс]/ К. А. Иванова // Мовні і концептуальні картини світу. –2013. –Вип. 46 (2). – С. 10–16. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Mikks_2013_46\(2\)_4.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Mikks_2013_46(2)_4.pdf)
58. Иншакова Н. Рекламный и пиар-текст: Основы редактирования / Н. Иншакова. – М.: «Аспект Пресс», 2014. – 256.
59. Іванов В. Дослідження змісту повідомлень [Електронний ресурс] / В. Іванов. – Режим доступу : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1278>

60. Казак М. Ю. Специфика современного медиатекста / М. Ю. Казак // Лингвистика речи. Медиастилистика: колл. монография, посвященная 80-летию профессора Г. Я. Солганика. – М., 2012. – С. 320-334.
61. Кайда Л. Г. Композиционная поэтика публицистики / Людмила Григорьевна Кайда. – М. : Флинта : Наука, 2006. – 144 с.
62. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови / Анатолій Олексійович Капелюшний. – Львів : ПАЮ, 2007. – 400 с.
63. Кара-Мурза С. Манипуляция сознанием / С. Кара-Мурза. – М.: Эксмо, 2010. – 864 с.
64. Кардаш Л. В. Поняття медіатексту як базової категорії медіалінгвістики [Електронний ресурс] / Л. В. Кардаш // Молодий вчений. – 2017. – № 4. – С. 146-149. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_4_36.
65. Карпенко О. І. Блогер як медіаособа / О. І. Карпенко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. – 2016. – Вип. 22. – С. 135-137.
66. Кетова А. Воздействующий потенциал делового медиатекста / А. Кетова. // Журналистика и культура русской речи. – 2013. – № 1. – С. 51-57.
67. Кириллова Н. Медиалогия / Н. Кирилова. – М.: Академический проект, 2015. – 424 с.
68. Киселев А. Теория и практика массовой информации: подготовка и создание медиатекста / А. Киселев. – СПб.: Питер, 2011. – 400с.
69. Климова К. Я. Основы культуры і техніки мовлення / К. Я. Климова. – К.: Ліра-К, 2006. – 240 с.
70. Ковалинська І. Невербальна комунікація/ І. Ковалинська. – К., 2014. – 277с.
71. Коваль Т. Л. Мовні процеси в сучасному медіатексті: аспекти газетного дискурсу / Т. Л. Коваль // Стиль і текст : [наук. зб.]. – К. : Ін-т журналістики КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2009. – Вип. 10. – С. 13–17.
72. Козаченко О. О. Соціально-демографічний профіль сучасного українського блогера (на прикладі інтернет-видань "Кореспондент.net" та "Українська правда") / О. О. Козаченко // Український соціум. – 2013. – № 2. – С. 41-50.
73. Комова М. Принципи співвідношення фактів та інтерпретацій у засобах масової інформації / М. Комова. – Львів, 2012. – 251с.
74. Кондратьєва О. Когезія та когерентність у перекладі наукової прози (на матеріалі наукових статей та монографій) [Електронний ресурс] / О. Кондратьєва. – Режим доступу : <http://dspace.pdpu.edu.ua/>
75. Кондрико А. А. Наративна семіотика в системі методів дослідження медіатексту/дискурсу [Електронний ресурс] / А. А. Кондрико // Наукові записки Інституту журналістики. – 2014. – Т. 54. – С. 268-271. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2014_54_54

76. Копнина Г. А. Речевое манипулирование. / Г.А. Копнина. – М.: Флинта: Наука, 2007. 176 с.
77. Костюк В. В. Побудова журналістського твору в друкованому та інтернет-ЗМІ: теоретичний аспект / В. В. Костюк, Я. О. Мостова // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. – 2015. – № 4. – С. 81-84. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2015_4_18.
78. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту / І. М. Кочан. – К. : Знання, 2008. – 423 с.
79. Крйчик Л. Система журналистских жанров [Электронный ресурс] / Л. Крйчик // Основы творческой деятельности журналиста / Под ред. С.Г. Корконосенко. – СПб., 2000. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text5/64.htm>
80. Краснаярова О. В. Текст и медиатекст: проблема дифференциации понятий [Электронный ресурс] / О.В. Краснаярова // Вопросы теории и практики журналистики. – 2015. – Т. 4. – № 1. – С. 85-100. – Режим доступу : <http://jq.bgu.ru/reader/article.aspx?id=19988>
81. Крейг Р. Интернет-журналистика: работа журналиста і редактора у нових ЗМІ / Ричард Крейг. – К., 2007. – 324 с.
82. Кудрявцева Л. О. Сучасні аспекти дослідження мас-медійного дискурсу: експресія – вплив – маніпуляція / Л. О. Кудрявцева, Л. П. Дядечко, О. М. Дорофєєва та ін. // Мовознавство. –2005. – №1. – С. 58–66.
83. Кузьмина Н. Современный медиатекст / Н. Кузьмина. – М., 2013. – 416 с.
84. Кулик В. М. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки / Володимир Михайлович Кулик. – К. : СП «Часопис «Критика»», 2010. – 656 с.
85. Лакофф Дж. Метафоры, которыми мы живем / Дж. Лакофф, М. Джонсон.– М.:Едиториал УРСС, 2004. – 256 с.
86. Ленкова Т. Медиатекст в свете текстообразующих стратегий. / Т. Ленкова. – М., 2011. – 134с.
87. Леонов В. Качество информационного воздействия. / Леонов В. – К., 2011. – 362 с.
88. Леонтьев А. Психолінгвістическіє єдінціє і порождєніє рєчєвєгє вьсказыванія / А. Леонтьев. – М. : Наука, 1969. – №11. – С.24-26.
89. Лингвистический энциклопедический словарь / под ред. В. Н. Ярцевой. –М. : Советская энциклопедия, 1990. – 683 с.
90. Лисицкая Л. Г. Стилистическая характеристика языка современных медиатекстов / Л. Г. Лисицкая // Вестник Ставропольского гос. ун-та. – 2010. – № 66. – С. 214–219.
91. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів, В. Теремко. – К. : ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
92. Лободенко Л. Взаимодействие журналистики, рекламы и PR в СМИ / Л. Лободенко. – Челябинск: Цицеро, 2015. – 160 с.

93. Лотман Ю. Текст у тексті / Ю. Лотман // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / [за ред. М.Зубрицької]. – Львів, 1996. – С.428-441.
94. Лютянська Н. І. Мас-медійний дискурс: типологічні та структурно-організаційні особливості / Н. І. Лютянська // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. – Серія : «Філологічні науки». – 2014. – Кн. 2. – С. 136-141.
95. Майданова Л. Медiateкст в идеологическом контексте / Л. Майданова, Э. Чепкина. – Екатеринбург, 2011.
96. Маклюэн М. Понимание медиа: внешние расширения человека / М. Маклюэн. – М., 2003. – 464 с.
97. Малая О. Мови медіа / О. Малая. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 49 с.
98. Мамалига А. І. Сучасні напрями досліджень мови соціальних комунікацій / А. І. Мамалига // Стиль і текст: [наук. зб.]. – К. : Ін-т журналістики КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2012. – Вип. 13. – С. 15-21.
99. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики. / Л. Масенко. – К.: Києво-Могилянська академія, 2010. – 243 с.
100. Масенко Л. Суржик: між мовою і язиком / Л. Масенко. – К.: Києво-Могилянська академія, 2011. – 137 с.
101. Мацько Л. І. Риторика / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К. : Вища школа, 2003. – 311 с.
102. Мацько Л. Стилiстика української мови / Л. Мацько, О. Сидоренко, О. Мацько. – К. : Вища школа, 2003. – 411 с.
103. Мельник Г. С. Mass Media: Психологические процессы и эффекты / Г. С. Мельник. – Спб., 1996. – 160 с.
104. Мельник Г. С. Основы творческой деятельности журналиста / Г. С. Мельник, А. Н. Тепляшина. – СПб: Питер, 2008. – 272с.
105. Мисловський І. В. Довгі та короткі форми медіатекстів у онлайнових ЗМІ: вибір українського читача [Електронний ресурс] / І. В. Мисловський, О. Ю. Мишкіна // Молодий вчений. – 2017. – № 8. – С. 350-354. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_8_79
106. Михайленко В. Публіцистичний стиль як засіб впливу на реципієнта [Електронний ресурс] / В. Михайленко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. – 2010. – Вип. 23. – С. 114-116. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2010_23_24.
107. Мозгова Я. О. Засоби створення експресивності (на матеріалі лексичних одиниць соціально-професійної групи) / Я. О. Мозгова // Філологічні науки. – 2007. – №3. – С. 195–198.
108. Мощева С. В. Способы достижения экспрессивности в рекламном тексте: языковые и неязыковые выразительные средства / Светлана Васильевна Мощева. – Иваново, 2008. – 108 с.

109. Навальна М. Розмовна лексика в мові української преси кінця ХХ-початку ХХІ ст. [Електронний ресурс] / М. Навальна. – Режим доступу : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2140>
110. Наливайко Ю. Ю. Особливості співвідношення понять «текст» – «медіатекст» при вивченні української мови в засобах масової інформації / Ю. Ю. Наливайко // Соціальні комунікації. – 2013. – №2. – С. 93-96.
111. Олійник Г.А. Виразне читання. Основи теорії. Посібник для вчителів / Г.А. Олійник. – Тернопіль, 2011. – 224 с.
112. Павлова Е. Средства массовой информации – инструмент скрытого воздействия / Е. Павлова. – М., 2007. – 206 с.
113. Падаляк Т. Медыяэтыка: сацыяльныя каштоўнасці, маральныя імператывы, прафесійныя нормы сучаснай журналістыкі. Тэорыя і практыка – методика – творчы досвед / Т. Падаляк. – Мінск: БДУ, 2015. – 191 с.
114. Палиенко А. М. Типология медиатекстов / А. М. Палиенко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 28. – С. 266-272. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2013_28_43.
115. Палієнко А. М. Концептульні основи семіотичного аналізу медіатексту [Електронний ресурс] / А. М. Палієнко // Наукові праці Вищого навчального закладу "Донецький національний технічний університет". Сер. : Педагогіка, психологія і соціологія. – 2013. – № 1. – С. 159-163. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npdntu_pps_2013_1_34
116. Палієнко А. М. Семіотичний аналіз медіатексту: теоретичні основи [Електронний ресурс] / А. М. Палієнко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 111. – С. 225-228. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_111_56
117. Пильгун М. А. Медиатекст в практике связей с общественностью / М. Пильгун. – М., 2012. – 100 с.
118. Пильгун М. А. Подготовка текста для социальных сетей / М. Пильгун. – М., 2012. – 90с.
119. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова / [М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.]. – К.: Вища школа, 2006. – 430 с.
120. Побідаш І. Сторітелінг: ознаки «гарної» історії [Електронний ресурс] / І. Побідаш – Режим доступу: <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/169575>
121. Пономарів О. Стилїстика сучасної української мови / О. Пономарів. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2000. – 246 с.
122. Потебня О. О. Естетика і поетика слова / Олександр Опанасович Потебня. – К., 1985. – 302 с.
123. Різун В. Лінгвістика впливу / В. Різун, Н. Непийвода, В. Корнєєв. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. – 148 с.
124. Росінська О. А. Архетип у медіатексті: просторові образи [Електронний ресурс] / О. А. Росінська // Інтегровані комунікації. – 2016. –

- Вип. 2. – С. 86-90. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/integcommu_2016_2_16
125. Русанівський В. М. Історія української літературної мови / В.М. Русанівський. – К. : Генеза, 2001. – 297 с
126. Савчук Р.Л. Культура усного публічного мовлення / Р. Савчук. / Руслана Любомирівна Савчук. – Івано-Франківськ: ПНУ, 2017. – 58 с.
127. Святовець В. Ф. Словник тропів і стилістичних фігур / В. Ф. Святовець. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 176 с.
128. Семенова В. Качественные методы: введение в гуманистическую социологию / В. Семенова. – М., 1998. – 292 с.
129. Семёнова А. В. Контент-анализ СМИ: проблемы и опыт применения / А.В. Семёнова, М.В. Корсунская. – М.: Изд-во Ин-та социологии РАН, 2010. – 324 с.
130. Сизонов Д. Медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі [Електронний ресурс] / Д. Сизонов // *Studia linguistica*. – 2013. – Вип. 7. – С. 389-392. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Stling_2013_7_62
131. Сизонов Д. Ю. Медійний фразеологізм в контексті мовної картини світу [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // *Лінгвістичні дослідження*. – 2018. – Вип. 47. – С. 72-77. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znphnpu_lingv_2018_47_13
132. Сизонов Д. Ю. Методи лінгвістичного дослідження медіатексту: до проблеми наукової інтерпретації [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. – 2015. – Вип. 30. – С. 53-62. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2015_30_7.
133. Сизонов Д. Ю. Психолінгвістичні основи медіаграмотності: до проблеми інтерпретації медіатекстів [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // *Наука і освіта*. – 2017. – № 7. – С. 82-88. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NiO_2017_7_15
134. Сизонов Д. Ю. Мас-медіа як джерело нової фразеології сучасної української літературної мови [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. – 2017. – Вип. 34. – С. 29-38. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2017_34_5
135. Сизонов Д. Ю. Стилістичний потенціал сучасної фразеології в українських мас-медіа [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. – 2014. – Вип. 29. – С. 98-106. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2014_29_10
136. Сизонов Д. Ю. Фразеологізми в сучасному рекламному тексті: медіалінгвістичний аналіз [Електронний ресурс] / Д. Ю. Сизонов // *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. – 2016. – Вип. 32. – С. 33-40. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2016_32_5
137. Сиротенко Т. В. Офіційно-діловий стиль та художнє бачення дійсності [Електронний ресурс] / Т. В. Сиротенко // *Наукові записки*

- [Національного університету "Острозька академія"]. Серія : Філологічна. – 2012. – Вип. 31. – С. 98-101. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
138. Слухай Н.В. Художественный образ в аспекте лингвистики текста / Н.Слухай. – Симферополь, 2000. – 92 с.
139. Слухай Н.В. Художественный образ в аспекте лингвистики текста / Н.В. Слухай. – Симферополь, 2000. – 92 с.
140. Современный медиатекст / под ред. Н.А. Кузьмина. – Омск, 2011. – 414 с.
141. Солганик Г. Я. К определению понятий «текст» и «медиатекст» // Вестник МГУ. Сер. 10. Журналистика. – 2005. – № 2. – С. 7-15.
142. Старунова А. Л. Культура української фахової мови. Види і жанри професійного спілкування [Електронний ресурс] / А. Л. Старунова // Література та культура Полісся. Серія : Філологічні науки. – 2018. – Вип. 93. – С. 118-124. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ltkpfil_2018_93_14.
143. Стасула Н. Електронні засоби виявлення вербальної маніпуляції в ЗМІ / Н. Стасула // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2011. – №694. – С. 90–98.
144. Стеколыщикова В. Образні засоби підвищення ефективності сучасного медіатексту: автореф. дис.... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04 / В. Стеколыщикова. – Дніпропетровськ, 2014. – 19 с.
145. Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/>
146. Тараненко О. О. Українсько-російський суржик: статус, тенденції, оцінки, прогнози / О. О. Тараненко // Мовознавство : Науково-теоретичний журнал. – 2008. – №1. – С.14-30.
147. Текст: теоретические основания и принципы анализа. / под общ. ред. К. А. Роговой. – СПб. : Златоуст, 2011. – 456 с.
148. Тодорова О. В. Інновації в комунікаціях. Інноваційний PR-інструментарій в соціальних комунікаціях сучасного бізнесу / О. Тодорова. – К., 2015. – 176 с.
149. Третьак Н. В. Жаргонна лексика в друкованих ЗМІ (номінативно-експресивна функція) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Н. В. Третьак. – К., 2008. – 20 с.
150. Тырыгина В. А. Жанровая стратификация масс-медийного дискурса / В.А. Тырыгина. – М., 2010. – 320 с.
151. Федотова Л.Н. Анализ содержания – социологический метод изучения средств массовой коммуникации. / Л.Н. Федотова. – М.: Научный мир, 2001. – 214 с.
152. Халер М. Пошук і збір інформації [Електронний ресурс] / М. Халер. – К., 2006. – 308 с. – Режим доступу:<http://www.aup.com.ua/upload/web.pdf>
153. Хома Т. Поняття "мови", "мовлення" та "культури мовлення" у науково-лінгвістичній літературі / Т. Хома // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. – 2011. –

Вип. 20. – С. 173-175. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2011_20_68.

154. Хоменко Г. Є. Сучасний стан розвитку формату та контенту україномовних ЗМІ / Г. Є. Хоменко // *Science and Education a New Dimension. Philology*. – Budapest, 2015. – III (8). – Р. 86-90.

155. Хомски Н. Десять стратегий манипулирования с помощью СМИ [Електронний ресурс] / Н. Хомски. – Режим доступу: <http://psyfactor.org/lib/manipulation3.htm>

156. Цвик В. Реклама как вид журналистики [Електронний ресурс] / Цвик В. – М.: Институт современного искусства, 2001. – 135 с. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text16/001.htm>

157. Чайковська О. Ю. Особливості сучасного медіатексту [Електронний ресурс] / О. Ю. Чайковська // *Сучасні дослідження з іноземної філології*. – 2014. – Вип. 12. – С. 225-230. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sdzif_2014_12_38

158. Чапала О. Засоби масової інформації в протидії кризовим явищам у суспільному житті / О. Чапала // *Наше право*. – Ч. 7. – 2014. – С. 84-87.

159. Черемхівка Г. Тропи і фігури умедіа текстах початку ХХІ ст. : дис. ... канд. філол. наук [Електронний ресурс] / Г. Черемхівка. – Режим доступу: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/dissertations/K08.051.05/dissertation_5637c8bacd553.pdf

160. Чернобровкина Е. К вопросу о методологии исследования медиатекстов: социолингвистический аспект [Електронний ресурс] / Е. Чернобровкина. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-metodologii-issledovaniya-mediatekstov-sotsiolingvisticheskiy-aspekt>

161. Шак Т. Музыка в структуре медиатекста / Т. Шак. – Краснодар, 2010. – 325с.

162. Шаповалова Г.В. Інноваційні процеси в сучасному медіатексті (функціонально-лінгвістичні аспекти): автореф. дис. ... канд. філол. наук:10.01.08. / Г. Шаповалова. – К., 2003. – 20 с.

163. Шебеліст С. Трансформаційні процеси в системі журналістських жанрів [Електронний ресурс] / С. Шебеліст. – Режим доступу: http://journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n9/tele-and_radio_journalism-9-42.pdf

164. Язык средств массовой информации / под ред. М.Н. Володиной. – М.: Академический проект: Альма Матер, 2008. – 760 с.

165. Яцимірська М. Категорії класичної риторики в сучасній журналістиці // *Стан і перспективи розвитку регіональної журналістики в умовах світових глобалізаційних процесів* / Марія Яцимірська, Марія Бондар. // *Наукові праці Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка*. – Кам'янець-Подільський. – 2011. – С. 261-263.

166. Яцимірська М. Медіастилістика: символічні норми та аподиктичність / М. Яцимірська // *Вісник Львівського університету. Сер. Журналістика*. – 2018. – Вип. 43. – С. 262–267.

167. Яцимірська М. Медіатекст з погляду сучасної лінгвістичної парадигми / М. Яцимірська // Зб. наукових праць. – Львів: Науково-дослідний центр періодики ЛНБ ім. Василя Стефаника. – Львів, 2003. – Вип. 11. – С. 489-497.

168. Яцимірська М. Медіатекст як продукт журналістської творчості (психолінгвістичний аналіз логічного сприйняття та емоцій). / М. Яцимірська // Вісник Львівського університету. Сер. журналістика. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. – Вип. 30. – С. 267-279.

169. Яцимірська М. Мова Web-журналістики як глобальний феномен масової комунікації / М. Яцимірська // Зб. наукових праць “Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку”. – Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Черкаси, 2007. – С. 262-266.

170. Яцимірська М. Мова ЗМІ в культурному і творчому дискурсі [Електронний ресурс] / М. Яцимірська // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. Журналістика. – 2014. – Вип. 39. – Режим доступу : http://journ.lnu.edu.ua/publications/visnyk39/Visnyk_39.pdf

171. Яцимірська М. Світоглядні домінанти в текстах українських інтернет-видань / М. Яцимірська // Вісник ЛНУ ім. Івана Франка. Сер. Журналістика. – № 32. – 2009. – С. 262-269.

172. Bell A. Approaches to Media Discourse / A. Bell. – London: Blackwell Publishers, 1996. – 230 с.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nau.kiev.ua
2. Офіційний сайт Австрійської національної бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.onb.ac.at/>
3. Офіційний сайт Бібліотеки та архівів Канади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.collectionscanada.ca/>
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки Білорусії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nlb.by/portal/page/portal/index>
5. Офіційний сайт Національної бібліотеки Великобританії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bl.uk/>
6. Офіційний сайт національної бібліотеки Сполучених Штатів Америки The Library of Congress [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.loc.gov/books/>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bnf.fr/>
9. Офіційний сайт Національної Польської бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bn.org.pl>
10. Офіційний сайт Національної спілки журналістів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nsju.org/>
11. Офіційний сайт Німецької Національної бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.d-nb.de/>
12. Словарь української мови: в 4-х тт. [Електронний ресурс] / За ред. Б. Грінченка. – К., 1907- 1909. – Режим доступу: http://ukrlit.org/slovnyk/hrinchenko_slovar_ukrainskoi_movy
13. Словник української мови: в 11 тт. [Електронний ресурс] / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1970-1980. – Режим доступу: http://ukrlit.org/slovnyk/slovnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh
14. Український правопис [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>

Робоча програма навчального курсу

Українська мова в професійному спілкуванні: Технологія створення медіатексту

Розробники:

Шкуров Євген Владленович, канд. філол. наук, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа, Інститут журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Українська мова в професійному спілкуванні: Технологія створення медіатексту. Програма навчальної дисципліни / Розробник Є. В. Шкуров. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. – 51 с.